

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง จังหวัดลำปาง
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง จังหวัดลำปาง เกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาชนบท ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาชนบท ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และข้าราชการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชนบทจังหวัดลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

1. ผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือผู้ที่ทำหน้าที่ในตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดลำปาง ทั้งหมด 15 โรงเรียน เป็นจำนวน รวมทั้งสิ้น 30 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการ

วิจัย

2. ครูอาจารย์ ได้แก่ ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ทั้งหมด 15 โรงเรียนจำนวน 234 คน หาขนาดตัวอย่างประชากรตามวิธีของ Taro Yamane (บุญธรรม กิจปรีชาบริสุทธิ์ 2527 : 68) แล้วเลือกตัวอย่างประชากรโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) แล้วกระจายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามสัดส่วนของครูในโรงเรียนนั้น ๆ รวมเป็นจำนวน 159 คน
3. ข้าราชการที่เกี่ยวข้องได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ รวมอำเภอละ 6 คน จำนวน 11 อำเภอเป็นจำนวนทั้งสิ้น 66 คน ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏตามตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทบุคคล	จำนวน ประชากร	จำนวนประชากร หรือกลุ่มตัวอย่าง ประชากร
1. ผู้บริหารโรงเรียน	30	30
2. ครูอาจารย์		
โรงเรียนปงแสนทองวิทยา	27	16
โรงเรียนกวีลมวิทยา	25	15
โรงเรียนบ้านเสด็จวนชยางค์กุลวิทยา	7	5
โรงเรียนไหลหินวิทยา	19	11
โรงเรียนประชาราชาวิทยา	13	8
โรงเรียนเวียงมอกวิทยา	8	5
โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคี	20	11
โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา	11	7
โรงเรียนแม่พริกวิทยา	21	13
โรงเรียนวังเหนือวิทยา	25	15
โรงเรียนสบปราบวิทยา	26	15
โรงเรียนเสริมงามวิทยา	21	13
โรงเรียนแม่สันวิทยา	13	8
โรงเรียนเมืองปานวิทยา	23	14
โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคม	5	3
3. ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง		
นายอำเภอ	11	11

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทบุคคล	จำนวน ประชากร	จำนวนประชากร หรือกลุ่มตัวอย่าง ประชากร
ปลัดอำเภอ	11	11
ศึกษาธิการอำเภอ	11	11
พัฒนาการอำเภอ	11	11
เกษตรอำเภอ	11	11
สาธารณสุขอำเภอ	11	11
รวมทั้งสิ้น	360	255

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากการศึกษาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้แบบตรวจสอบ (Check-list) ของผู้บริหาร ครูอาจารย์ และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา ภูมิลำเนาเดิม ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสังกัดกรมสามัญศึกษา ใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating-Scale) มีทางเลือก 5 ทางในแต่ละข้อคำถาม ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานมากที่สุด หรือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานมากที่สุด หรือค่อนข้างต่อเนื่อง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานน้อย ไม่สม่ำเสมอ ไม่ต่อเนื่อง
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานน้อยที่สุด หรือนาน ๆ ครั้ง
- 0 หมายถึง ไม่ได้ปฏิบัติงาน

การแปลผลที่ได้จากเกณฑ์เฉลี่ย ($\bar{X}$) สำหรับการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้เกณฑ์ดังนี้

3.51 - 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานมากที่สุด
2.50 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานมาก
1.51 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานน้อย
0.51 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
0.00 - 0.50	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติงานเลย

ผู้วิจัยได้เรียงลำดับข้อความในแบบสอบถามดังนี้

- ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 10 เป็นบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
- ข้อที่ 11 ถึงข้อที่ 20 เป็นบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสังคมและชนบท
- ข้อที่ 21 ถึงข้อที่ 30 เป็นบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและความมั่นคงของชาติ
- ข้อที่ 31 ถึงข้อที่ 41 เป็นบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านกีฬา นันทนาการ และพลานามัย
- ข้อที่ 42 ถึงข้อที่ 48 เป็นบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านศาสนาและศีลธรรม

ข้อที่ 49 ถึงข้อที่ 57 เป็นบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านอนุรักษ์ส่งเสริม
ประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม

ข้อที่ 58 ถึงข้อที่ 64 เป็นบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการศึกษาตลอดชีวิต

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติด้านการพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยม
ศึกษาขนาดเล็ก ใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีทางเลือก 5 ทาง ในแต่
ละข้อคำถามเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาชนบท ของโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีความหมายดังนี้

- 4 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
- 3 หมายถึง มีปัญหา
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- 0 หมายถึง ไม่มีปัญหา

และคำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อเป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมในปัญหาของ
การปฏิบัติการ พัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

การแปลผลที่ได้จากเกณฑ์เฉลี่ย ($\bar{X}$) สำหรับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามใช้
เกณฑ์ดังนี้

3.51 - 4.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหา
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
0.51 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด
0.00 - 0.50	หมายถึง	ไม่มีปัญหา

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาตำราเอกสารบทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการแนวคิด (ทฤษฎี) ผู้ข้อค้นพบ เกี่ยวพันบทบาทในการพัฒนาชนบท ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมความคิดในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิในภาควิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษาและในกระทรวงศึกษาธิการ ตรวจสอบตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้และให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ผู้ทรงคุณวุฒิ มีจำนวน 7 ท่าน คือ

1. นายกมล ธิโสภาน รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา
  2. นายประจวบ วัจนะรัตน์ ผู้อำนวยการกองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษากกรมสามัญศึกษา
  3. ดร.สุภารักษ์ รัชอินทร์ หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมิน กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
  4. นายประสาน เกิดสุทธิ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชนบท สำนักงานโครงการพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ
  5. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชกุลเมือง รองศาสตราจารย์ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  7. อาจารย์ ดร.พทธี ศิริบรรณาพิทักษ์ อาจารย์ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. นำข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) ในโรงเรียน มัธยมศึกษา ขนาดเล็กจังหวัดเชียงราย เพื่อหาความ

เที่ยงตรงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของ ครอนบาช (Cronbach)

$$\text{จากสูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{\sum S_t^2} \right]$$

α คือสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น

n คือจำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_1^2 คือความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 คือความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต 2528 : 43)

ได้ค่าความเที่ยงในตอนที่ 2 เป็น 0.90 และตอนที่ 3 เป็น 0.92 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเที่ยงในระดับสูง

ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับบทบาท ในการพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 64 ข้อ ได้แก่

บทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 15.63

บทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสังคมและชนบท 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 15.63

บทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข และความมั่นคงของชาติ 10 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 15.63

บทบาทเกี่ยวกับการพัฒนากีฬา นันทนาการ และพลานามัย 11 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 17.18

บทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านศาสนา และศีลธรรม 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.93

บทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาด้านอนุรักษ์ส่งเสริม ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม

9 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 14.07

บทความเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการศึกษาตลอดชีวิต 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.93
 ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยม
 ศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง เป็นคำถามแบบอัตราส่วนประเมินค่า
 (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ คำถามปลายเปิดอีก 7 ข้อ

(แบบสอบถามฉบับจริง ปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กสังกัดกรม
 สามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ทั้ง 15 โรงเรียนและประชากรที่เป็นข้าราชการที่เกี่ยวข้องทั้ง 11
 อำเภอ โดยตนเอง และไปปรับคืนด้วยตนเอง และมีผู้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 232 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 30 คน ครูอาจารย์ 142 คน และข้าราชการที่
 เกี่ยวข้อง 60 คน คิดเป็นจำนวนแบบสอบถามคืนทั้งหมดร้อยละ 93.55 ดังแสดงรายละเอียด
 ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับ

ประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	30	30	100.00
ครูอาจารย์	159	142	89.31
ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง	66	60	90.91
รวม	255	232	90.98

จากตารางที่ 2 แสดงว่า จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 255 ชุด ได้รับคืน 232 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.98 โดยจำแนกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ได้รับคืนร้อยละ 100.00 แบบสอบถามของครูอาจารย์ได้รับคืนร้อยละ 89.31 แบบสอบถามของข้าราชการที่เกี่ยวข้องได้รับคืนร้อยละ 90.91

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 กลุ่มประชากรผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวน/คน	ร้อยละ
โรงเรียนปงแสนทองวิทยา	2	6.66
โรงเรียนกวีลุมวิทยา	2	6.66
โรงเรียนบ้านเสด็จวนชยางค์กุลวิทยา	2	6.66
โรงเรียนไหลหินวิทยา	2	6.66
โรงเรียนประชาราชาวิทยา	2	6.66
โรงเรียนเวียงมอกวิทยา	2	6.66
โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคี	2	6.66
โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา	2	6.66
โรงเรียนแม่พริกวิทยา	2	6.66
โรงเรียนวังเหนือวิทยา	2	6.66
โรงเรียนสบปราบวิทยา	2	6.66
โรงเรียนเสริมงามวิทยา	2	6.66
โรงเรียนแม่สันวิทยา	2	6.66
โรงเรียนเมืองปานวิทยา	2	6.66
โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยาคม	2	6.66
รวม	30	100

จากตารางที่ 3 แสดงว่าจำนวนกลุ่มประชากรผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนปงแสนทอง
 วิทยา มีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียนกวีลุมวิทยามีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียน
 บ้านเสด็จวนชยางค์กุลวิทยามีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียนไหลหินวิทยา มีจำนวนร้อยละ

6.66 โรงเรียนประชาราชาวิทยา มีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียนหมอกวิทยามีจำนวนร้อยละ
 6.66 โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคีมีจำนวน ร้อยละ 6.66 โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา มี
 จำนวน ร้อยละ 6.66 โรงเรียนแม่ริ้ววิทยา มีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียนเวียงเหนือ
 วิทยามี จำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียนสปรบราบวิทยามีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียน
 เสริมงามวิทยา มีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียนแม่สันวิทยามีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียน
 เมืองปานวิทยา มีจำนวนร้อยละ 6.66 โรงเรียนทุ่งกว่าวิทยาคมมีจำนวนร้อยละ 6.66

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างประชากร ครูอาจารย์ จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวน/คน	ร้อยละ
โรงเรียนปงแสนทองวิทยา	14	9.86
โรงเรียนกวีลุมวิทยา	14	9.86
โรงเรียนบ้านเสด็จวนชยางค์กุลวิทยา	5	3.52
โรงเรียนไหล่หินวิทยา	10	7.04
โรงเรียนประชาราชาวิทยา	6	4.23
โรงเรียนเวียงมอกวิทยา	4	2.82
โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคี	10	7.04
โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา	6	4.23
โรงเรียนแม่สรვიวิทยา	12	8.45
โรงเรียนวังเหนือวิทยา	13	9.15
โรงเรียนสบปราบวิทยา	14	9.86
โรงเรียนเสริมงามวิทยา	11	7.75
โรงเรียนแม่สั่นวิทยา	7	4.93
โรงเรียนเมืองปานวิทยา	13	9.15
โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยาคม	3	2.11
รวม	142	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ครูอาจารย์ โรงเรียนปงแสนทอง
 วิทยามีจำนวนร้อยละ 9.86 โรงเรียนกวีลุมวิทยามีจำนวนร้อยละ 9.86 โรงเรียนบ้านเสด็จวน
 ชยางค์กุลวิทยา มีจำนวนร้อยละ 3.52 โรงเรียนไหล่หินวิทยา มีจำนวนร้อยละ 7.04

โรงเรียนพระราชารชวิทยา มีจำนวนร้อยละ 4.23 โรงเรียนเวียงมอกวิทยามีจำนวน ร้อยละ 2.82 โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคี มีจำนวนร้อยละ 7.04 โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา มีจำนวนร้อยละ 4.23 โรงเรียนแม่พริกวิทยามีจำนวนร้อยละ 8.45 โรงเรียนวังเหนือวิทยา มีจำนวนร้อยละ 9.15 โรงเรียนสบปราบวิทยา มีจำนวนร้อยละ 9.86 โรงเรียนเสริมงามวิทยา มีจำนวนร้อยละ 7.75 โรงเรียนแม่สันวิทยามีจำนวนร้อยละ 4.93 โรงเรียนเมืองปานวิทยามีจำนวน ร้อยละ 9.15 โรงเรียนทุ่งกว๋าววิทยาคมมีจำนวนร้อยละ 2.11

ตารางที่ 5 กลุ่มประชากร ข้าราชการที่เกี่ยวข้องจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวน/คน	ร้อยละ
อำเภอเมือง	5	8.33
อำเภอเกาะคา	6	10.00
อำเภองาว	6	10.00
อำเภอเถิน	5	8.33
อำเภอแม่ทะ	6	10.00
อำเภอแม่พริก	6	10.00
อำเภอวังเหนือ	5	8.33
อำเภอสบปราบ	5	8.33
อำเภอเสริมงาม	4	6.68
อำเภอห้างฉัตร	6	10.00
อำเภอเมืองปาน	6	10.00
รวม	60	100

จากตารางที่ 5 แสดงว่าจำนวนกลุ่มประชากร อำเภอเมือง มีจำนวนร้อยละ 8.33 อำเภอเกาะคามีจำนวนร้อยละ 10.00 อำเภองาวมีจำนวนร้อยละ 10.00 อำเภอเถิน มีจำนวนร้อยละ 8.33 อำเภอแม่ทะมีจำนวนร้อยละ 10.00 อำเภอแม่พริกมีจำนวนร้อยละ 10.00 อำเภอวังเหนือมีจำนวนร้อยละ 8.33 อำเภอสบปราบมีจำนวนร้อยละ 8.33 อำเภอเสริมงามมีจำนวนร้อยละ 6.68 อำเภอห้างฉัตรมีจำนวนร้อยละ 10.00 อำเภอเมืองปาน มีจำนวนร้อยละ 10.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกเป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่การงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา โดยใช้ อัตราร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาชนบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ดังนี้

1. คำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำตอบแต่ละข้อ
2. ทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ของผู้บริหารการศึกษา ครูอาจารย์ และข้าราชการที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ถ้ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเปรียบเทียบความแตกต่างนี้ด้วยการทดสอบวิธีแบบเชฟเฟ (Scheffe-test)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาชนบท ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดลำปาง ในส่วนที่เป็นคำถามแบบอัตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ใช้คำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง และส่วนที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open End) ใช้ค่าความถี่และนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาความ (Reliability) ของเครื่องมือใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ของความเที่ยง

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนข้อหนึ่ง ๆ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต 2628 : 43)

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(ประกอบ กรรณสูต 2528 : 66)

3. การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{n}}$$

เมื่อ S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

n = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One way Analysis of Variance)

เพื่อทดสอบหาค่าเฉลี่ยของความรับรู้ต่อบทบาทในแต่ละข้อ โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test)

(ประกอบ กรรสูต 2528 : 181-182) ตัวอย่างการคำนวณอยู่ในภาคผนวก

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรหลายตัว หลังจากวิเคราะห์ความ

แปรปรวนด้วยการทดสอบวิธีแบบเชฟเฟ (Scheffe' - test) (ประกอบ กรรสูต 2528 :

184) ตัวอย่างการคำนวณอยู่ในภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย